

Kā turpmāk sniegt ziņas par darbiniekiem?

Linda Puriņa, SIA "Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centrs", Grāmatvedības un finanšu nodaļas vadītāja

Pieņemtie grozījumi Ministru kabineta (MK) noteikumos Nr.827 "Noteikumi par valsts sociālās apdrošināšanas obligāto iemaksu veicēju reģistrāciju un ziņojumiem par valsts sociālās apdrošināšanas obligātajām iemaksām un iedzīvotāju ienākuma nodokli", kas stājas spēkā 26.aprīlī, ieviesuši izmaiņas ziņu par darba ņēmējiem sagatavošanā un iesniegšanā. Kādas ir būtiskākās izmaiņas?

2024.gada 11.oktobrī publikācija papildināta ar pēdējo rindkopu.

Ziņu iesniegšanas termiņi

Grozījumi noteikumos paredz, ka turpmāk ziņas par personām, kuras uzsāk darbu, var iesniegt ne ātrāk kā mēnesi pirms darba attiecību uzsākšanas, bet joprojām ne vēlāk kā 1 stundu pirms darba attiecību uzsākšanas.

Tāpat ieviests termiņš, kas paredz iesniegt ziņas par darba ņēmējiem ne ātrāk kā mēnesi pirms darba ņēmēja statusa zaudēšanas, bērna kopšanas atvaļinājuma sākuma vai beigām, bezalgas atvaļinājuma, atvaļinājuma bērna tēvam, dīkstāves darbinieka vainas dēļ (atbilstoši MK noteikumu Nr.827 [8.2.apakšpunktā](#) minētajiem gadījumiem). Tomēr ir saglabāts nosacījums, ka šajos gadījumos ziņas par darba ņēmējiem iesniedz ne vēlāk kā 3 darbdienu pēc statusa maiņas.

Jānorāda, ka jaunā MK noteikumu Nr.827 [8.2.apakšpunkta](#) redakcijai ir visai interesants formulējums: *par darba ņēmējiem, kuri ir mainījuši vai zaudējuši likumā "Par valsts sociālo apdrošināšanu" un Covid-19 infekcijas izplatības seku pārvarēšanas likumā noteikto darba ņēmēja statusu, tai skaitā par darba ņēmējiem, kuriem ir piešķirts vai beidzies bērna kopšanas atvaļinājums, atvaļinājums bērna tēvam sakarā ar bērna piedzimšanu, atvaļinājums sakarā ar ārpusģimenes aprūpē esoša bērna vecumā līdz 3 gadiem adopciju vai atvaļinājums bez darba algas saglabāšanas (tai skaitā atvaļinājums bez darba algas saglabāšanas, kas piešķirts*

darbiniekam, kura aprūpē un uzraudzībā pirms adopcijas apstiprināšanas tiesā ar bāriņtiesas lēmumu nodots aprūpējamais bērns), par darbiniekiem, kuri atrodas dīkstāvē, kas radusies darbinieka vainas dēļ, vai darba ņēmējiem, kuri ir atstādināti no darba bez darba algas saglabāšanas, – ne vēlāk kā 3 darbdienas, bet ne ātrāk kā mēnesi pirms statusa maiņas vai zaudēšanas. Pēc grozījumiem apakšpunktā ir pazuduši vārdi “ne vēlāk kā 3 darbdienas laikā pēc statusa maiņas vai zaudēšanas”. Jādomā, ka joprojām ir spēkā nosacījums, ka 3 dienas ir domātas pēc statusa maiņas vai zaudēšanas, nevis pirms, kā izriet no šī brīža MK noteikumu redakcijas.

Līdz ar grozījumiem nav iespējams iesniegt ziņas par darba ņēmējiem iepriekš minētajos gadījumos, piemēram, 6 nedēļas iepriekš.

Jādomā, ka joprojām ir spēkā nosacījums, ka 3 dienas ir domātas pēc statusa maiņas vai zaudēšanas, nevis pirms, kā izriet no šī brīža MK noteikumu redakcijas

Citas būtiskas izmaiņas

MK noteikumu [8.7.apakšpunkts](#) papildināts ar normu, kas paredz, ka Valsts ieņēmumu dienests (VID), pamatojoties uz Fizisko personu reģistrā iekļautajām ziņām par personas miršanu, reģistrē darba ņēmēja statusa zaudēšanu (ziņu kods 29) ar darba ņēmēja miršanas datumu. Tātad gadījumā, ja darba ņēmējs ir miris, darba devējam ziņas par darba ņēmējiem saistībā ar konkrētās personas darba ņēmēja statusa zaudēšanu nav jāiesniedz.

Nosacījumos, kas attiecas uz darbinieku, kurš tiek nodarbināts, atrodoties izmeklēšanas cietumā, ir precizēta ziņās par darba ņēmējiem un darba devēja ziņojumā izmantotā terminoloģija, attiecinot to arī uz personām, kuras tiek nodarbinātas, atrodoties izmeklēšanas cietumā.

Atbilstoši likuma “Par valsts sociālo apdrošināšanu” (likums par VSA) [21.panta](#) 11.daļai darba devējam ir pienākums mēneša laikā pēc dienas, kad stājies spēkā tiesas spriedums vai attiecīgās valsts pārvaldes iestādes lēmums par darba samaksas piedziņu, veikt obligātās iemaksas par darba ņēmēju. Kā arī likuma par VSA [23.panta](#) 6.daļā noteikts, ka darba devējam ir pienākums mēneša laikā pēc dienas, kad stājies spēkā tiesas spriedums par atlīdzības par darba piespiedu kavējumu piedziņu vai par laikus

neizmaksātiem darba ienākumiem iesniegt informāciju VID. Tādējādi, ja darba devējs pēc tiesas sprieduma mēneša laikā VID iesniedz informāciju par papildus aprēķināto darba samaksu un aprēķinātajām obligātajām iemaksām, kā arī attiecīgi veic nodokļu samaksu, nokavējuma nauda nav jāaprēķina. Lai nodrošinātu korektu nokavējuma naudas uzskaiti tiesas sprieduma gadījumā, darba devēja ziņojumā par šādiem ienākumiem ir jāaizpilda arī 10.aile, norādot obligāto iemaksu veikšanas datumu.

Lai sabalansētu [likuma "Par darbinieku aizsardzību darba devēja maksātnespējas gadījumā"](#) regulējumu attiecībā uz darba ņēmēju aizsardzību darba devēja – fiziskas personas – maksātnespējas procesa gadījumā, MK noteikumi Nr.827 ir precizēti, nosakot, ka uzņēmējdarbības riska valsts nodevu darba devēja ziņojumā norāda arī darba devēji, kuriem saskaņā ar [Maksātnespējas likumu](#) var pasludināt fiziskas personas maksātnespējas procesu.

2024.gada 11.oktobra papildinājums

2024.gada 11.oktobrī publicēti grozījumi MK noteikumos Nr.827, kas noteikumu 8.2.apakšpunktu papildina ar trūkstošajiem vārdiem par ziņu sniegšanu trīs darba dienu laikā pēc darba ņēmēja statusa maiņas.